

KUINKA SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISET TEKEVÄT YHTEENVETOJA VALLANKUMOUKSESTA JA KUINKA VALLANKUMOUS ON TEHNYT YHTEEN- VEDON SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISISTA

Kuluneen vuoden (1908) aikana olemme joutuneet jo useita kertoja puhumaan nykytilanteesta ja porvarillisen demokratian eri virtauksista Venäjällä. Olemme puhuneet trudovikkien osanotolla tehdystä „Osvobozhdenije-liiton” henkiinherättämisyrityksestä („Proletari” № 32)*, olemme luonnehtineet talonpoikaiston ja talonpoikain edustajain demokratismia agraari- ja muissa kysymyksissä („Proletari” №№ 21 ja 40)**, olemme „Revoljutsionnaja Mysl” lehden perusteella kuvanneet itseään erikoisen vallankumouksellisenä pitävän sosialistivallankumouksellisten ryhmän hämmästyttävää tylsäjärkisyyttä („Proletari” № 32). Jotta kuva olisi täydellinen, meidän on nyt pysähdyttävä tarkastelemaan eserräpuolueen virallista kirjallisuutta. Vuoden 1908 aikana on ilmestynyt „Znamja Truda” lehden neljä numeroa (numerot 9—13; numero 10—11 ilmestyi kaksoisnumerona)*** sekä eserräpuolueen Keskuskomitean erikoinen „Tiedonanto” 1:sestä puoluekonferenssista ja Puolueen neuvoston 4:stä istunnosta, jotka pidettiin ulkomailla elokuussa. Pysähtykäämme tarkastelemaan tätä aineistoa.

„Puolueen tehtävänä oli”, sanoo eserräpuolueen Keskuskomitea „Tiedonannossaan”, „tehdä yhteenvedot siitä Venäjän suuren vallankumouksen nyt jo päättyneestä kaudesta, jonka kuluessa tärkeimpänä ja usein miltei ainoana toimivana voimana oli kaupunkilaisproletariaatti”. Se on

* Ks. tätä osaa, ss. 135—145. *Toim.*

** Ks. Teokset, 13. osa, ss. 422—428 ja tätä osaa, ss. 297—311. *Toim.*

*** „Proletarin” toimituksen ei valitettavasti ole onnistunut saada käsiinsä 12. numeroa.

erinomaisesti sanottu. Eserrien sanomaksi se on sanottu tavattoman totuudenmukaisesti. Mutta lukekaa viittä riviä myöhemmin: „Vastavallankumouksen voitto on vain havainnollisesti vahvistanut sen totuuden, joka oli meille alun alkaen ilmeinen, että Venäjän voitokas vallankumous joko tulee olemaan kaupunkilaisproletariaatin voimien ja työtaitekeväen talonpoikaiston voimien mahtavan liiton tulos tai se ei tapahdu lainkaan. Tämä liitto on toistaiseksi ollut vain aate, ja se on ruumiillistunut Venäjän elämän esiin nostamassa yhteiskunnallis-vallankumouksellisessa ohjelmassa. Se on vasta alkanut muuttua todellisuudeksi. Sen uusi todellisuudeksi muuttuminen tulevaisuudessa...”

Katsokaahan, kuinka pitkälle sitä eserräin totuudenmukaisuutta riitti! Jokainen, ken on vaikka puolella korvalla kuullut eserrien ja sosialidemokraattien ohjelmista, tietää, että perusero näiden ohjelmien välillä on seuraava: 1) Sosialidemokraatit julistivat Venäjän vallankumouksen *porvarilliseksi* vallankumoukseksi; sosialistivallankumoukselliset kielsivät tämän. 2) Sosialidemokraatit väittivät, että proletariaatti ja talonpoikaisto ovat kapitalistisen (tahi puolittain maaorjuudellisen, puolittain kapitalistisen) yhteiskunnan kaksi *eri luokkaa*; että talonpoikaisto on *pienisäntien* luokka, joka voi „lyödä yhdessä” tilanherroja ja itsevaltiutta seisten „samalla puolen barrikadia” proletaarin kanssa porvarillisessa vallankumouksessa, se voi *tässä* vallankumouksessa kulkea yhdessä tai toisessa tapauksessa „liitossa” proletaarin kanssa jääden täydelleen kapitalistisen yhteiskunnan toiseksi luokaksi. Sosialistivallankumoukselliset kielsivät tämän. Heidän ohjelmansa perusaatteena ei ollut lainkaan se, että tarvitaan proletariaatin ja talonpoikaiston „voimien liittoutumista”, vaan se, että näiden kahden välillä *ei ole* mitään *luokkakuilua* ja ettei tarvitse vetää luokkarajaa niiden välille, se, että sosialidemokratian ajatus talonpoikaiston pikkuporvarillisuudesta, joka erottaa sen proletariaatista, on perin pohjin väärä.

Ja nyt herrat eserrät hämäävät hiottujen ja siloiteltujen fraasien avulla nämä kaksi sosialidemokraattien ja eserrien ohjelman välistä perusteellista eroa! Herrat eserrät tekevät yhteenvetoja vallankumouksesta sillä tavalla, ikään kuin vallankumousta eikä liioin eserräläistä ohjelmaa olisi ollutkaan. Kyllä se oli, kunnioitettavat herrat, eserräin ohjelma, jonka koko eroavaisuus sosialidemokraattien ohjelmasta

perustavassa, teoreettisessa osassa pohjautuu siihen, että kielletään talonpoikaiston pikkuporvarillisuus, kielletään talonpoikaiston ja proletariaatin välillä oleva luokkaraja. Ja niin ikään, kunnioitettavat herrat, oli vallankumous, jonka antama perusopetus on se, että avoimilla joukkoesiintymisillään talonpoikaisto toi ilmi oman, proletariaatista eroavan luokkaluonteensa, toi esiin oman pikkuporvarillisuutensa.

Ette ole huomaavianne sitä? Te näette sen, mutta yritätte viitata kintaalla vallankumouksen ilmituomalle todellisuudelle, joka ei miellytä teitä. Te ette toimineet „liitossa” trudovikkien kanssa, vaan heidän kanssaan erottamattomasti yhteensulautuneina ja vielä sellaisina mitä merkittävimpinä ajankohtina, jolloin avoin vallankumous saavutti huippukohtansa,— vuoden 1905 syksyllä ja vuoden 1906 kesällä. Julkiset äänenkannattajat olivat silloin eserräläis-trudovikkilaisia. Senkään jälkeen, kun trudovikit ja kansansosialistit olivat erottuneet, te ette esiintyneet II Duuman vaaleissa ja itse II Duumassa liitossa, vaan blokissa, s.o. miltei yhteensulautuneina heidän kanssaan. Teidän oma ohjelmanne, erotukseksi trudovikkien ja kansansosialistien ohjelmista, *kärsi tappion* talonpoikaiston edustajien kaikissa avoimissa ja todella joukkoluontoisissa esiintymisissä. Sekä I että II Duumassa talonpoikaisedustajain suuri enemmistö hyväksyi *trudovikkien* agrariohjelman *eikä* eserräin ohjelmaa. Sosialistivallankumouksellisten on itsensä ollut pakko vuoden 1906 lopulta lähtien tunnustaa puhtaasti eserräläisissä julkaisuissaan trudovikkien, tuon poliittisen suunnan, *pikkuporvarillisuus*, tunnustaa, että tämän suunnan piilevissä vaikutteissa tuntuvat pienisäntien „yksityisomistukselliset vaistot” (ks. hra Vihljajevin ja muiden eserräin kirjoittamia, kansansosialisteja vastaan tähdättyjä artikkeleja).

Herää kysymys, ketä eserrät haluavat pettää tehdessään „yhteenvedoja” vallankumouksesta siten, että *salaavat* sen tärkeimmän perusyhteenvedon?

Minkä takia talonpoikaisto muotoutui vallankumouksen aikana erikoiseksi trudovikkien poliittiseksi puolueeksi (eli ryhmäksi)? Minkä takia juuri trudovikeista eikä eserristä tuli vallankumouksen aikana talonpoikaistusjoukkojen puolue? Jos herrat eserrät luulevat, että se oli sattuma, niin silloin on turhaa puhuaakaan mistään yhteenvedoista, mistään

ohjelmasta yleensä, sillä kaikkien yhteenvetojen ja kaikkien ohjelmien tilalle asetetaan silloin kaaos. Ellei se ole sattuma, vaan tulos nykyisessä yhteiskunnassa vallitsevista taloudellisista perussuhteista, niin silloin *historia on todistanut oikeaksi* venäläisten sosialidemokraattien ohjelman pää- ja peruskohdan. Vallankumous veti käytännössä talonpoikaiston ja proletariaatin välille sen luokkarajan, jonka me sosialidemokraatit olemme teoriassa aina pitäneet selvänä. Vallankumous osoitti lopullisesti, että puolueen, joka haluaa Venäjällä olla joukkojen puolue, luokan puolue, pitää olla *joko* sosialidemokraattinen *tahi* trudovikkilainen puolue, sillä itse joukot ovat avoimilla esiintymisillään tärkeimpinä ja kärkevimpinä ajankohtina viitoittaneet täysin juuri nämä kaksi ja vain nämä kaksi suuntaa. Väliryhmät, kuten vuosien 1905—1907 tapahtumat osoittivat, eivät voineet kertaakaan eikä missään sulautua joukkoihin. Siten on tullut todistetuksi sekin, että vallankumouksemme on luonteeltaan porvarillinen. Ei yksikään historioitsija eikä yleensä yksikään selväjärkinen poliitikko kykene enää kieltämään Venäjän poliittisten voimien perusteellista jakaantumista sosialistiseen proletariaattiin ja demokraattiseen pikkuporvarilliseen talonpoikaistoon.

„Kaupunkilaisproletariaatin ja työtätekevän talonpoikaiston voimien... liitto on toistaiseksi ollut vain aate”. Tämä on läpikotaisin sekava ja valheellinen lause. Proletariaatin ja talonpoikaiston voimien välinen liitto ei „ole ollut vain aate” eikä se ole „vasta alkanut muuttua todellisuudeksi”, vaan se luonnehti koko Venäjän vallankumouksen ensimmäistä kautta, kaikkia vuosien 1905—1907 suurtapahtumia. Lokakuun lakko ja joulukuun kapina toisaalta ja talonpoikaiskapinat maaseudulla sekä sotilaiden ja matruusien kapinat toisaalta olivat nimenomaan proletariaatin ja talonpoikaiston „voimien liittoa”. Tämä liitto oli alkuvoimainen, muotoilematon, usein tiedoton. Nämä voimat eivät olleet riittävän järjestyneitä, ne olivat hajanaisia, niiltä puuttui todella johtavaa keskusjohtoa j.n.e., mutta se tosiasia, että oli olemassa päävoimien, proletariaatin ja talonpoikaiston „voimien liitto”, jotka murtivat aukon vanhaan itsevaltiuteen, on kiistämätön. Ellei ymmärretä tätä tosiasiaa, ei voida ymmärtää mitään Venäjän vallankumouksen „yhteenvedoista”. Eserräin johtopäätöksen valheellisuus on tässä siinä, että he sanovat: *trudovoje*, työtätekevät

talonpoikaisto — sen sijaan, että sanoisivat: *trudovikkilainen* talonpoikaisto. Tämä vähäinen, mitättömän pieni ero, joka näyttää kerrassaan huomaamattomalta, juuri määrittelee itse asiassa sen kuilun, joka on olemassa eserräin vallankumousta-edeltäneiden haaveilujen ja vallankumouksen lopullisesti todistaman todellisuuden välillä.

Eserrät ovat *aina* puhuneet *työtätekevästä* talonpoikaistosta. Vallankumous määritteli Venäjän nykyaikaisen talonpoikaiston poliittiseksi kasvoiksi *trudovikkien* suunnan. Nähtävästi eserrät ovat olleet oikeassa? Mutta sehän se onkin historian ivaa, että historia säilytti ja ikuisti eserräin *termin* täyttäen sen, mikä todellisuudessa vastaa tätä termiä, juuri sillä *sisällöllä*, jota sosialidemokraatit olivat ennustaneet. Vallankumouksen historia antoi sekä meille että eserrille osamme työtätekevän talonpoikaiston pikkuporvarillisuutta koskevassa kiistakysymyksessä: eserrille historia antoi *sanan*, meille *asian olemuksen*. Työtätekevät talonpojat, joita eserrät olivat ylistäneet *ennen* vallankumousta, osoittautuivat vallankumouksen *aikana* sellaisiksi *trudovikeiksi*, joista eserräin oli *pakko* sanoutua irti! Ja me, sosialidemokraatit, voimme ja meidän *täytyy* nyt todistaa talonpoikaiston pikkuporvarillisuus, ei ainoastaan sillä erittelyllä, jonka Marx on tehnyt „Pääomassa”¹⁰³, ei ainoastaan „Erfurtin ohjelmaan”¹⁰⁴ vetoamisilla, ei ainoastaan narodnikkien taloustieteellisten tutkielmien ja zemstvolitastojen tarjoamilla asiatiedoilla, vaan yleensä talonpoikaiston menettelyllä Venäjän vallankumouksessa ja muun muassa niillä tosiasioilla, jotka koskevat *trudovikkien* kokoonpanoa ja toimintaa.

Ei. Meillä ei ole mitään syytä valittaa sitä osaa, jonka olemme saaneet meidän ja eserrien välisessä historian toimittamassa jaossa.

„Jos otzovistien onnistuisi saada sosialidemokratia palautetuksi takaisin äärimmäisiin taisteluasemiinsa”, sanoo „Znamja Truda” 13. numerossaan s. 3, „niin me menettäisimme jonkin osan kiitollisesta polemiikkiaineistosta, mutta saisimme itsellemme työkuumppanin johdonmukaisen taistelutaktiikan toteuttamisessa”. Ja pari riviä ylempänä: „Vapauden ja sosialismin puolesta taistelemisen asia vain voittaisi siitä, jos niin kadettien kuin sosialidemo-

kraattienkin keskuudessa pääsisi voitolle vasemmistolainen virtaus”.

Oikein hyvä, herrat eserrät! Te haluatte hiukan hyväillä „otzovistejamme” ja „vasemmistolaisiamme”. Sallikaa sitten meidänkin vastata hyväilyyn hyväilyllä. Sallikaa meidänkin käyttää hyväksemme „kiitollista polemiikki-aineistoa”.

„Olkoon, että koko joukko puolueita, aina kadetteja, trudovikkeja ja sosialidemokraatteja myöten, kannattaa operettimaiseen pahvitalo-Duumaan osallistumalla perustuslaillisen järjestelmän kuvitelmaa” („Znamja Truda”, sama numero).

Siis III Duuma onkin pahvitalo-Duuma. Jo yksin tämä lause osoittaa aivan riittävästi, miten äärettömän tietämättömiä herrat eserrät ovat. Kolmas Duuma on paljon *vähemmän* pahvitalolaitos kuin olivat I ja II, kunnioitettavat herrat eserräin pää-äänenkannattajan johtajat! Sillä, että te ette ole käsittäneet tätä yksinkertaista asiaa, te vain liiemmän kerran vahvistatte todeksi sen, mitä me sanoimme teistä „Proletari” lehdessä kirjoituksessa „Nurinpäin käännettyä parlamenttikretinismiä”. Teillä on tarkalleen sama ennakkoluulo kuin tapaa olla vulgääreilla porvarillisilla demokraateilla, jotka vakuuttelevat itselleen ja toisille, että huonot ja taantumukselliset Dumat ovat pahvitalolaitoksia, mutta hyvät ja edistykselliset Dumat eivät ole pahvitalolaitoksia.

Itse asiassa sekä I että II Duuma olivat pahvimiekkoja porvarillis-liberaalisen intelligenssin käsissä, joka halusi pelotella itsevaltiutta vallankumouksella. III Duuma ei ole pahvimiekka, vaan oikea miekka itsevaltiuden ja vastavallankumouksen käsissä. I ja II Duuma olivat pahvitalo-Duumia, sillä niiden päätökset eivät vastanneet yhteiskuntaluokkien taistelussa vallinnutta aineellisen voiman todellista jakoa ja jäivät tyhjiksi sanoiksi. Näiden molempien Duumien merkitys oli siinä, että eturivissä istuvien perustuslaillisten kadetti-ilveilijäin takaa näkyivät selvästi sen demokraattisen talonpoikaiston ja sen sosialistisen proletariaatin todelliset edustajat, jotka todella tekivät vallankumouksen, löivät vihollista avoimessa joukkotaistelussa, mutta eivät vielä kyenneet lyömään sitä lopullisesti. Kolmas Duuma ei ole pahvitalo-Duuma, sillä sen päätökset vastaavat aineellisen voiman todellista jakoa aikana, jolloin

vastavallankumous on väliaikaisesti voittanut, ja siksi ne eivät jää sanoiksi, vaan ne toteutetaan elämässä. Tämän Duuman merkitys on siinä, että se antoi kaikille poliittisesti kehittymättömille kansanaineksille havainnollisen opetuksen, joka osoittaa, mikä suhde vallitsee edustuslaitosten ja valtiovallan todellisen omaamisen välillä. Kaikkein „edistyksettömmätkin” edustuslaitokset ovat tuomitut jäämään pahvitalolaitoksiksi niin kauan, kunnes luokat, jotka niissä ovat edustettuina, saavat todellisen valtiovallan. Kaikkein taantumuksellisimmatkaan edustuslaitokset eivät tule olemaan pahvitalolaitoksia, jos kerran todellinen valtiovalta on niiden luokkien käsissä, jotka niissä ovat edustettuina.

III Duuman nimittäminen operettimaiseksi pahvitalo-Duumaksi on näyte siitä äärimmäisestä tolkkuttomuudesta, siitä tyhjillä vallankumouksellisilla fraaseilla keikailemisesta, joista on jo aikoja sitten tulleet eserräpuolueen spesifiikkinen erikoispiirre ja perusominaisuus.

Mutta jatkakaamme. Onko totta, että III Duuma on „perustuslaillisen järjestelmän kuvitelma”? Ei, se ei ole totta. Tällaista voivat johtavassa äänenkannattajassa puhua vain henkilöt, jotka eivät tunne edes niitä aakkosia, joita Lassalle opetti miltei puoli vuosisataa sitten. Mikä on perustuslain olemus, te herttaiset sosialistivallankumouksellisten puolueeksi nimitetyn alemman asteen propagandakerhon jäsenet? Sekö, että kun on perustuslaki, niin on „vapaampaa” ja „työkansan” elämä helpompaa kuin silloin, kun ei ole perustuslakia? Ei, niin ajattelevat vain vulgäärit demokraatit. Perustuslain olemuksena on se, että valtakunnan peruslait yleensä ja lait, jotka koskevat oikeutta valita edustajia edustuslaitoksiin, näiden toimivaltaa y.m., heijastavat todellista voimasuhdetta luokkataistelussa. Perustuslaki on näennäinen, kun laki ja todellisuus eroavat toisistaan; se ei ole näennäinen, kun ne käyvät yhteen. III Duuman kauden Venäjällä perustuslaki on *vähemmän* näennäinen kuin I ja II Duuman kauden Venäjällä. Jos tämä johtopäätelmä suututtaa teitä, herrat „sosialisti”-„vallankumoukselliset”, niin se johtuu vain siitä, että te ette ymmärrä perustuslain olemusta ettekä liioin sen näennäisyyden ja sen luokkaluonteen välistä eroa. Perustuslaki voi olla mustasotnialainen, tilanherrain etuja ajava, taantumuksellinen ja silti vähemmän näennäinen kuin jokin „liberaalinen” perustuslaki.

Sosialistivallankumouksellisten onnettomuus on siinä, että he eivät tunne Marxin historiallista materialismia eivätkä hänen dialektista metodiaan, vaan pysyvät kokonaan vulgäärien porvarillis-demokraattisten aatteiden pauloissa. He eivät pidä perustuslakia uutena luokkataistelun alana, uutena luokkataistelun muotona, vaan abstraktisena hyveenä niinkuin liberaaliset professorit pitävät „laillisuutta”, „oikeusjärjestystä”, „yleistä hyötyä” j.n.e. j.n.e. Itse asiassa niin itsevaltius, perustuslaillinen monarkia kuin tasavaltakin ovat vain luokkataistelun eri muotoja, ja sitä paitsi historian dialektiikka on sellaista, että toisaalta jokainen näistä muodoista käy läpi eri vaiheita luokkasisältönsä kehityksessä, ja toisaalta siirtyminen yhdestä muodosta toiseen ei (sinänsä) poista lainkaan entisten riistäjäloukkien herruutta, kun ulkokuori muuttuu toiseksi. Esimerkiksi XVII vuosisadan Venäjän itsevaltius bojaari-Duumineen ja bojaariylimystöineen ei muistuta lainkaan XVIII vuosisadan itsevaltiutta, jolla on byrokratiansa, virkamiessäätynsä, erillisiä „valistuneen absolutismin” kausia, ja näistä molemmista eroaa jyrkästi XIX vuosisadan itsevaltius, jonka on pakko „ylhäältäkäsini” vapauttaa talonpojat saattaen heidät puille paljaille, raivaten tietä kapitalismille, pannen alulle porvariston paikallisten edustuslaitosten muodostamisen. XX vuosisataan tultaessa tämä puoliksi feodaalisen, puoliksi patriarkallisen itsevaltiuden viimeinenkin muoto oli aikansa elänyt. Kapitalismin kasvun, porvariston voimistumisen y.m. vaikutuksesta tuli välttämättömäksi siirtyminen yleiskansallisessa mitassa toimiviin edustuslaitoksiin. Vuoden 1905 vallankumouksellinen taistelu kävi erittäin kärkeväksi sen kysymyksen vuoksi, kuka kutsuu koolle ensimmäisen yleisvenäläisen edustuslaitoksen ja millä tavalla. Joulukuun tappio ratkaisi tämän kysymyksen vanhan monarkian eduksi, ja sellaisissa oloissa ei voinut ollakaan muunlaista perustuslakia kuin mustasotnialais-lokakuulainen.

Uudella toimialalla, kun on olemassa bonapartelaisen monarkian laitokset, poliittisen kehityksen korkeammalla asteella taistelu alkaa taaskin entisen vihollisen, mustasotnialaisen itsevaltiuden poistamisesta. Voiko sosialistinen puolue kieltäytyä käyttämästä tässä taistelussa uusia edustuslaitoksia? Eserrät eivät ole osanneet edes asettaa

tätä kysymystä, he koettavat selviytyä fraaseilla ja vain fraaseilla. Kuulkaahan edelleen:

„Nyt meillä ei ole parlamentaarisia taisteluteitä — on vain ulkoparlamentaariset tiet. Tämä vakaumus on juurrutettava kaikkialle, ja tarvitaan leppymätöntä taistelua kaikkea sitä vastaan, mikä haittaa tätä juurruttamista. Keskitäkäämme huomionne ulkoparlamentaarisiin taistelukeinoihin!”

Eserräin mietelmä perustuu kuuluisaan sosiologian subjektiiviseen metodiin. Juurruttakaamme vakaumus — ja juttu on selvä. Subjektivistejä ei huoleta se, että näiden tai noiden taisteluteiden olemassaoloa koskevat vakaumukset on tarkistettava objektiivisten asiatietojen nojalla. Mutta vilkaistaanpa „Tiedonantoa” ja eserräin konferenssin päätöslausemia, joista voidaan lukea seuraavaa:„parhailaan elettävän raskaan ajan eli oikeammin sanoen ajattomuuden synkkä hiljaiselo” (s. 4)... „taantumuksellisten yhteiskuntavoimien yhteenliittyminen”... „on tosiasia, että kansan joukkovoima on kahlehdittu”... „intelligenssin keskuudessa, joka on väestön herkkävaistoisin osa, on havaittavissa liikaväsymystä, aatteellista horjuntaa ja voimien virtaamista pois vallankumoustaistelusta” (s. 6) j.n.e. y.m.s. „Tämän vuoksi sosialistivallankumouksellisten puolueen on... b) taktillisista syistä suhtauduttava kielteisesti suunnitelmiin, jotka koskevat osittaisia joukkoesiintymisiä, joissa voidaan näissä nykyhetken oloissa kuluttaa hyödyttömästi kansan voimia” (s. 7).

Kenellä „meillä” sitten „on vain ulkoparlamentaariset taistelutiet”? On selvää, että pienellä terroristien ryhmällä, sillä missään näistä lainaamistamme tiradeista ei mainita „meillä” tapahtuvasta *joukkotaistelusta*. „*Kansan joukkovoiman kahlehtiminen on tosiasia*” ja „on keskitettävä huomio ulkoparlamentaarisiin taistelukeinoihin” — tämä yksinkertainen rinnastus näyttää meille yhä uudelleen, miten historiallisesti oikein oli se, että eseriä nimitettiin vallankumoukselliseksi seikkailijoiksi!* Eikö se ole seikkailua, kun nasevien sanojen vuoksi puhutaan huomion keskittämisestä sellaisiin taistelukeinoihin, joita joukot puhujien oman tunnustuksen mukaan eivät kykene nyt käyttämään? Eikö

* Ks. Teokset, 6. osa, ss. 170—191. *Toim.*

se ole vanhaa, iänikuista intelligenttimäisen epätoivon psykologiaa?

„Keskitäkäämme huomio ulkoparlamentaarisiiin taistelukeinoihin” — tämä tunnus oli oikea eräässä Venäjän vallankumouksen merkittävimmissä vaiheessa, syksyllä 1905. Toistaessaan sitä nyt epäkriittisesti eserrät menettelevät sen kansansadun sankarin tapaan, joka huuteli innokkaasti... ja aina päin mäntyä. Te ette ole ymmärtäneet, hyvät ihmiset, *minkä takia* boikottitunnus oli oikea vuoden 1905 syksyllä, ja kun te nyt toistatte sitä epäkriittisesti ja ajattelematta niinkuin ulkoapittua sananpartta, niin se on aivan tavallista tylsäjärkisyyttä eikä vallankumouksellisuutta.

Vuoden 1905 syksyllä ei kukaan sanonut: „on tosiasia, että kansan joukkovoima on kahlehdittu”. Päinvastoin, kaikki puolueet tunnustivat, että joukkovoima kuohui valtoimenaan. Sellaisella hetkellä vanha valta tarjoaa lakien säätämisestä neuvottelevaa parlamenttia haluten selvästi pirstoa ja saada edes hetkeksi rauhoittumaan nuo kuohuvat voimat. „Keskitäkäämme huomio ulkoparlamentaarisiiin taistelukeinoihin” — silloin tämä tunnus ei ollut pienen kirkujasakin fraasi, vaan sen esittivät kehotuksena ihmiset, jotka todella olivat väkijoukon johdossa, miljoonien työläis- ja talonpoikaissotureiden johdossa. Noudattamalla tätä kutsua miljoonat osoittivat, että tunnus oli *objektiivisesti oikea*, ettei se heijastanut vain vallankumouksellisten pikkuryhmän „vakaumuksia”, vaan joukkojen todellista asemaa, mielialaa ja aloiteintoa. Vain naurettavat politikoisijat saattavat toistaa tuota tunnusta ja myöntää samalla „tosiasiaksi sen, että kansan joukkovoima on kahlehdittu”.

Ja kun kerran tulimme maininneeksi naurettavuudesta, niin emme voi olla esittämättä seuraavaa „Znamja Truda” lehdessä ollutta kukkasta: „Jättäkäämme se (hallitus) yksikseen Duumaan „mustien” ja hallituksen viimeisen määräyksen puolueen kanssa, ja uskokaa pois, että jos nämä hämähäkit joskus saattavat ryhtyä syömään toisiaan, niin se tapahtuu juuri tässä tilanteessa”... Tuo „uskokaa pois” on niin verrattoman herttaista, että se suorastaan riisuu vastustajan aseista. „Uskokaa pois”, lukija, että johtavia artikkeleja „Znamja Trudassa” kirjoittelee tosiaan herttainen eserräläinen tyttökoululainen, joka uskoo

vilpittömästi, että „hämähäkit” alkavat „syödä toisiaan”, kun oppositio lähtee pois III Duumasta.

Lontoon edustajakokouksessa hyväksytyn ei-proletaarisiin puolueisiin suhtautumista koskevan päätöslauselman se osa, joka koskee kadetteja, on saanut osakseen mitä jyrkimpiä hyökkäilyjä menshevikkien taholta. Melkein yhtä jyrkkiä ovat olleet heidän hyökkäilynsä sitä osaa vastaan, joka koskee narodnikki- eli trudovikkipuolueita. Menshevikit ovat yrittäneet todistaa, että me suosimme eserriä taikka vaikeemmee eräistä marxilaisten jo aikoja sitten toteamista eserrien synneistä j.n.e. Kaikkien näiden menshevikkien ponnistelujen alkulähde on ollut kahdenlainen: toisaalta, periaatteellinen peruserimielisyys Venäjän vallankumouksen arvioinnissa. Menshevikit haluavat itsepintaisesti, että proletariaatti suorittaisi vallankumouksen yhdessä kadettien kanssa eikä yhdessä trudovikkilaisen talonpoikaiston kanssa kadetteja vastaan. Toisaalta menshevikit eivät ole ymmärtäneet sitä, kuinka joukkojen ja luokkien avoin esiintyminen vallankumouksessa on muuttanut puolueiden entisen aseman ja usein niiden entisen luonteenkin. Ennen vallankumousta eserrät olivat *vain* narodnikkilaisuuteen kallistuvien intelligenttien ryhmä. Olisiko tällainen luonnekuva oikea vallankumouksen jälkeen ja vaikkapa vuoden 1906 jälkeen? Ilmeisesti ei. Vain ne, jotka eivät ole mitään oppineet vallankumouksesta, voisivat puolustaa tuollaiseen määritelmään sisältyvää entistä katsomusta.

Vallankumous *on todistanut*, että tämä narodnikkilaisuuteen kallistuvien intelligenttien ryhmä on sen äärettömän laajan ja ehdottomasti joukkoluontoisen narodnikkilaisen eli trudovikkilaisen virtauksen äärimmäinen vasemmistösiiپی, joka Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa on ilmaissut talonpoikaiston etuja ja katsantokantaa. Tämän tosiasian ovat todistaneet sekä talonpoikaiskapinat, Talonpoikaisliitto, Työryhmä kolmessa Duumassa että eserrien ja trudovikkien vapaa lehdistö. Juuri tätä tosiasiaa menshevikit eivät ole kyenneet ymmärtämään. He tarkastelevat eserriä *doktrinäärisesti*, s.o. niinkuin doktriinin kannattajat, jotka ottavat huomioon vieraan oppijärjestelmän virheet, mutta eivät näe, minkälaisia porvarillis-demokraattista

vallankumousta eteenpäin vievien reaalisten joukkojen reaalisia intressejä tämä oppijärjestelmä edustaa tai verhoaa. Eserrien oppijärjestelmä on vahingollinen, virheellinen, taantumuksellinen, seikkailumainen, pikkuporvarillinen — kirkuvat menshevikit — ei askeltakaan etemmäksi eikä sanaakaan enempää; mitä siihen lisätään, se on pahasta.

Juuri tästä alkaa *teidän* virheenne, sanomme me menshevikeille. Se pitää paikkansa, että eserrien oppijärjestelmä on vahingollinen, virheellinen, taantumuksellinen, seikkailumainen, pikkuporvarillinen. *Mutta* nämä tällaiset ominaisuudet eivät estä tätä quasi *-sosialistista oppijärjestelmää olemasta Venäjän tosi vallankumouksellisen eikä sovitteluvan porvariston ja pikkuporvariston aatteellisena ulkokuorena. Sillä eserrien oppijärjestelmä on vain eräs pieni puro trudovikkilaisessa eli talonpoikais-demokraattisessa virrassa. Niin pian kuin alkaa joukkojen ja luokkien avoin taistelu, tapahtumat pakottavat kaikki meidät, sekä bolshevikit että menshevikit, tunnustamaan sen heti, sallimaan eserräin osallistumisen työväen edustajain neuvostoihin, lähentymään talonpoikain, sotilaiden, posti- ja lennätintyöntekijäin, rautatieläisten y.m. edustajain neuvostoja, osallistumaan vaaleihin liitossa heidän kanssaan liberaaleja vastaan, äänestämään Duumissa yhdessä heidän kanssaan liberaaleja vastaan j.n.e. Vallankumous ei ole kumonnut meidän arviotamme eserristä, vaan vahvistanut sen. Mutta se on vahvistanut tämän arvion jättämättä kysymystä entiseen tilaansa ja entiseen muotoonsa, siirtänyt sen verrattomasti korkeammalle maaperälle: ennen oli kysymys ainoastaan oppijärjestelmien ja ideologiain vertailusta, pikku ryhmien politiikasta; nyt on kysymys jonkin vussin tai sille sukua olevan ideologian jäljessä kulkevien luokkien ja joukkojen historiallisen toiminnan vertailusta. Ennen kysyttiin ainoastaan: pitääkö se paikkansa, mitä eserrät puhuvat, onko tämän aatteellisen organisaation taktiikka oikea? Nyt on kysymys asettunut näin: minkälaista on todellisuudessa niiden kansankerrosten menettely, jotka kuvittelevat olevansa solidaarisia eserrien kanssa taikka kannattavat heidän perusaatteilleen sukua olevia aatteita („työperustetta” y.m.)? Menshevikkien virhe on

* — vale. Toim.

siinä, että he eivät ymmärrä tätä vallankumouksen aikaansaamaa muutosta.

Paitsi sitä, mitä on sanottu tuon muutoksen merkityksestä, tämä muutos on tavattoman tärkeä vielä siitä syystä, että se näytti havainnollisesti luokkien ja puolueiden välisen keskinäissuhteen. Vallankumouksemme on antanut sen opetuksen, että vain määrättyihin luokkiin nojautuvat puolueet ovat voimakkaita ja säilyvät ehjinä kaikissa ja kaikenlaisissa tapahtumien käänteissä. Avoin poliittinen taistelu pakottaa puolueet yhä lujittamaan yhteyksiään joukkoihin, sillä ilman tällaista yhteyttä puolueet eivät ole mitään. Muodollisesti eserrät ovat trudovikeista riippumattomia. *Todellisuudessa* heidän oli vallankumouksessa *pakko* kulkea yhdessä näiden kanssa, sillä heitä uhkasi täydellinen poliittiselta näyttämöltä häviäminen. Ja voidaan mennä takuuseen siitä, että seuraavan vallankumouksellisen nousun tullen eserrien on taas pakko (vaikka he nyt kuinka huutaisivat täydellisestä itsenäisyydestään) kulkea yhdessä trudovikkien tahi niiden tapaisten joukkojärjestöjen kanssa. Yhteiskuntaelämän ja luokkien taistelun objektiiviset olot ovat voimakkaampia kuin hyvät toiveet ja kirjoitetut ohjelmat. Tältä — ainoalta oikealta — näkökannalta katsoen trudovikkien ja eserrien nykyinen toisistaan erkaneminen on vain pikkuporvarillisen liikkeen hajaannusta, se on vain pikkuporvarien epävakaisuutta, pikkuporvarien, jotka eivät osaa vaikeissa oloissa säilyttää yhtenäisyyttään, vaan „laahustavat erikseen”. Toisaalta meillä on edessämme trudovikkeja, järjestymättömiä, epävakaita, horjuvia trudovikkeja, joilla ei ole mitään lujaa poliittista suuntaa III Duumassa, mutta jotka ovat epäilemättä lähtöisin joukoista, joukkoihin sidottuja ja tulkitsevat joukkojen pyyteitä. Toisaalta — kourallinen eserräläisiä „otzovisteja”, joilla ei ole mitään yhteyttä joukkoihin ja jotka poukkoilevat epätoivoissaan sinne tänne, kadottavat uskonsa joukkotaisteluun (ks. „Revoljutsionnaja Mysl”) ja keskittävät huomionsa terroriin. Trudovikkien äärimmäinen opportunisti (vallankumouksellisen talonpoikaiston aseman kannalta katsoen) ja eserrien rajaton, puhtaasti sanallinen ja tarkoitukseton revolutionarismi — nämä ovat saman pikkuporvarillisen virtauksen kaksi äärimmäisyyttä, „kaksi pöhöttymää”, jotka oirehtivat samaa „tautia”: pikkuporvariston epävakaisuutta, sitä, että se ei kykene käymään systemaati-

tista, sitkeää, johdonmukaista ja yksimielistä joukko-taistelua.

Tämä seikka luo uutta valoa vallankumouksellisten puolueiden nykyiseen duumataktiikkaan ja muun muassa kysymykseen otzovismista. „Meillä ei ole parlamentaarisia taisteluteitä”, kirkuvat kerskailevat intelligentit — eserrät. Kenellä „meillä”, hyvät herrat? Intelligenssillä, jonka takana *ei ole joukkoja*, ei ole koskaan ollut eikä tule olemaan sen enempää parlamentaarisia kuin päteviä ulkoparlamentaarisia taistelukeinoja. Entä mitkä joukot seurasivat teitä tai kulkivat teidän liepeillänne eilen, vallankumouksen aikana? Trudovikkilainen talonpoikaisto. Onko totta, ettei *sillä* „ole parlamentaarisia taistelukeinoja”? Se ei ole totta. Katsokaapa III Duumassa agraarikysymyksestä käytyä keskustelua ja te näette, että trudovikit toivat siellä epäilemättä esiin joukkojen vaatimuksia. Eserrien naseva sanonta ei siis olekaan muuta kuin tylsää korupuhetta. Vuonna 1908 talonpoikaisjoukot toivat Duuman puhujalavalta esiin *omat* vaatimuksensa, mutta eivät taistelleet „ulkoparlamentaarisesti”. Se on tosiasia, jota ei voida kieltää millään „vasemmistolaisella” vikinällä eikä eserräläis-otzovistilaisia fraaseja hihkumalla.

Mistä tämä tosiasia on aiheutunut? Siitäkö, että ollaan vähemmän „vakuuttuneita” ulkoparlamentaaristen teiden etusijaisuudesta? Se on pötyä. Siitä, että objektiiviset olot eivät tällä kaudella vielä saaneet aikaan joukkojen laajaa kuohuntaa eikä niiden välitöntä esiintymistä. Koska asianlaita on näin — ja se on epäilemättä näin, — niin jokaisen vakavan puolueen velvollisuutena oli käyttää *välillisiäkin* teitä. Miten eserrien kävi, kun he eivät osanneet käyttää niitä? Vain siten, että trudovikit täyttivät tehtävänsä tavattoman huonosti, tekivät tuhat kertaa enemmän virheitä kuin olisivat tehneet, jos puolue olisi vaikuttanut heihin, hoiper-telivat ja kompastelivat tavattoman usein. Ja eserrät, irtauduttuaan luokastaan, joukoistaan, „keskittivät” huomionsa korupuheisiin, sillä *todellisuudessa* he eivät tehneet vuonna 1908 *mitään* „ulkoparlamentaaristen taistelu-keinojen” hyväksi. Tämä omasta sosiaalisesta maaperästään irtautuneisuus aiheuttaa eserrillä viipymättä sen, että heidän perisyntinsä: ylenpalttinen, hillitön voimattomuutta verhoava kehuskelu ja kerskailu pahenee. „Puolueemme voi onnitella itseään”, luemme „Tiedonannon” 1. sivulta...

valinnan konferenssiin suorittivat „realisesti olemassa olevat” (näin sitä meillä!) „paikalliset puoluejärjestöt”... „kaikista kysymyksistä saatiin aikaan mielialojen yhtenäisyys”... „se oli nimenomaan yksimielisyyteen pääsemistä” (sama lähde) j.n.e.

Se ei ole totta, hyvät herrat. Tällä sanahälinällä te peittelette erimielisyyksiä, jotka ovat pulpahtaneet täysin näkyviin sekä „Revoljutsionnaja Myslissä” (vuoden 1908 kevät) että „Znamja Truda” lehden 13. numerossa (vuoden 1908 marraskuu). Tämä hälinä on heikkouden merkki. Niin trudovikkien puolueeton opportunisti kuin eserrien „puoluekantainen” kerskailukin, maaperästä irtautuneisuus ja fraasit ovat saman mitalin kaksi eri puolta, *yhtenäisen* pikkuporvarillisen kerrostuman hajoamisen kaksi äärimmäisyyttä. Eikä se ollut sattuma, että vallankumouksen aikana, jolloin taistelu toi ilmi kaikki suuntavivahteet, eserrät yrittivät kaiken aikaa salata horjumistaan kansansosialistien ja maksimalistien välillä, mutta he eivät kyenneet sitä salaamaan.

Kuorma on ojassa. Hevoset ovat päässeet irti valjaista. Eturatsastaja istuu hajareisin tietolpan päällä ja lakki komeasti kallellaan „onnittelee” itseään „yksimielisyyden” johdosta. Sellainen on kuva eserräpuolueesta. Tällaiset ovat tulokset eserräin otzovismista, joka on kutsunut kourallisen intelligenttejä pois raskaasta ja sitkeästä, mutta ainoastaan vakavasta ja kiitollisesta joukkojen kasvattamis- ja järjestämistyöstä tyhjänpäiväiseen kirkumiseen.

„Proletari” № 41,
tammikuun 7 (20) pnä 1909

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan